

SDE
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
SUBJECT: SOCIAL WORK: HISTORY AND IDEOLOGY

Day: Monday
 Date: 12/11/2018

Time: 02.00 P.M. TO 05.00 P.M.
 Max. Marks: 70

W-2018-4382

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

- Q.1 Write short notes on any **FOUR** of the following: (20)
- a) Mahatma Jotiba Phule
 - b) Periyar Ramaswami
 - c) Human Rights
 - d) Goals of social work Education
 - e) Feminism
- Q.2 Write an essay on Fundamental Rights enlisted in Indian Constitution. (10)
- OR
- Highlight the ideology and philosophy of Indian constitution.
- Q.3 State the contribution of Dr. B.R. Ambedkar to Dalit Movement in India. (10)
- OR
- "Hindu Reform Movement was a reaction to Christian Missionaries". Explain.
- Q.4 Define Post-modernism and discuss the ideology of post-modernism (10)
- OR
- Discuss the Gandhian ideology in detail.
- Q.5 Comment on the ideology of sustainable development. (10)
- OR
- Write an essay on problems of social work education in India.
- Q.6 Examine the goals of Social Work Education. (10)
- OR
- Critically comment on Social Darwinism.

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (२०)
- अ) महात्मा जोतिबा फुले
ब) पेरीयार रामास्वामी
क) मानवी हक्क
ड) समाजकार्य शिक्षणाची ध्येये
इ) स्त्रीवाद
- प्र.२ भारतीय संविधानामध्ये नमुद केलेल्या मानवी अधिकारांवर निबंध लिहा. (१०)
- किंवा
भारतीय संविधानाच्या विचारधारा व तत्त्वज्ञान यावर प्रकाश टाका.
- प्र.३ भारतातील दलित चळवळीस डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी केलेले योगदान विशद करा. (१०)
- किंवा
'हिंदु समाज सुधारणेची चळवळ ख्रिश्चन मिशनऱ्यांना दिलेली प्रतिक्रिया होय' चर्चा करा.
- प्र.४ उत्तरआधुनिकतेची व्याख्या देऊन त्याच्या विचार धारेवर चर्चा करा. (१०)
- किंवा
गांधीवादी विचारधारेवर सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.५ शाश्वत विकासाच्या विचारधारेवर टिप्पणी लिहा. (१०)
- किंवा
भारतातील समाजकार्य शिक्षणाच्या समस्यांवर निबंध लिहा.
- प्र.६ समाजकार्य शिक्षणाची ध्येये तपासा. (१०)
- किंवा
सामाजिक उत्क्रांतवादाचे टिकात्मक परिक्षण करा.

* * * *

150
CC2

SDE
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
Subject: Methods of social Work Practice : work with individuals & Groups

Day: Tuesday
Date: 13/11/2018

W-2018-4383

Time: 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
Max, Marks: 70

N.B.

- 1) All Questions are **COMPULSORY**
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

- Q.1 Write Short Notes on any **FOUR** of the following: (20)
- a) Evaluation
 - b) Concepts of case work
 - c) Values in case work
 - d) Recording
 - e) Types of group
- Q.2 Explain the history of case work in India. (10)
- OR
- Write a detailed note on Assumptions in case work.
- Q.3 Explain the components of case work. (10)
- OR
- Explain the principles of case work
- Q.4 Explain the stages of case work. (10)
- OR
- Define the group and explain the characteristics of group.
- Q.5 Explain the characteristics of social group work. (10)
- OR
- Explain the principles of social group work.
- Q.6 Explain the recording principles and social group work. (10)
- OR
- Explain the skills of social group work.

* * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेण
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा. (२०)
अ) मुल्यमापन
ब) व्यक्ती सहयोग कार्याची संकल्पना
क) व्यक्ती सहयोग कार्याची मुल्ये
ड) नोंदणी
इ) समुहाचे प्रकार
- प्र.२. भारतातील व्यक्तीसहयोग कार्याचा इतिहास स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
व्यक्ती सहयोग कार्याची गृहीतके यावर सविस्तर टिप्पणी करा.
- प्र.३. व्यक्ती सहयोग कार्याचे घटक स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
व्यक्ती सहयोग कार्याची तत्वे स्पष्ट करा.
- प्र.४. व्यक्ती सहयोग कार्याचे टप्पे स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
समुहाची व्याख्या लिहा. आणि समुहाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.५. समुह गटकार्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
समुह गटकार्याची तत्वे स्पष्ट करा.
- प्र.६. समुह गटकार्याच्या नोंदणीची तत्वे स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
समुह गटकार्याची कौशल्ये स्पष्ट करा.

150
ec3

S.D.E.
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
SUBJECT : FIELD WORK PRACTICUM

Day : Wednesday
Date : 14/11/2018

W-2018-4384

Time : 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
Max. Marks : 70

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q. 1 Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (20)

- a) Objectives of field work practicum
- b) Evaluation in field work practicum
- c) Communication
- d) Field work practicum in industry
- e) Field work practicum in youth development

Q. 2 Explain the concept of field work practicum and state its significance. (10)

OR

State the need of field work practicum in social work profession.

Q. 3 Discuss the role and responsibilities of field work supervisor. (10)

OR

Explain the role of training institute in field work practicum.

Q. 4 Discuss the field work practicum in community development. (10)

OR

Discuss the field work practicum in correctional administration.

Q. 5 Write an essay on competencies and skills for field work practicum in social work. (10)

OR

Discuss the significance of recording and documentation in social work.

Q. 6 State the application of group work method in field work practicum. (10)

OR

State the application of social action method in field work practicum.

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (२०)
- अ) क्षेत्रकार्याची उद्दिष्टे
 - ब) क्षेत्रकार्यामधील मुल्यमापन
 - क) संप्रेषण
 - ड) औद्योगिक क्षेत्रामधील क्षेत्रकार्य
 - इ) युवक विकासामधील क्षेत्रकार्य
- प्र.२ व्यावसायिक समाज कार्यामधील क्षेत्रकार्याची संकल्पना आणि महत्त्व सांगा. (१०)
- किंवा
व्यावसायिक समाजकार्यातील क्षेत्रकार्याची गरज सांगा.
- प्र.३ क्षेत्रकार्य पर्यवेक्षकाची जबाबदारी आणि भूमिका यावर चर्चा करा. (१०)
- किंवा
क्षेत्रकार्य प्रशिक्षण संस्थेची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.४ समुदाय विकास क्षेत्रातील क्षेत्रकार्याची चर्चा करा. (१०)
- किंवा
सुधार प्रशासन क्षेत्रातील क्षेत्रकार्याची चर्चा करा.
- प्र.५ व्यावसायिक समाजकार्यातील क्षेत्रकार्यासाठीची कौशल्ये आणि क्षमता यावर निबंध लिहा. (१०)
- किंवा
समाजकार्यामध्ये नोंदी आणि दस्तऐवज यांचे महत्त्व सांगा.
- प्र.६ क्षेत्रकार्यामध्ये गटकार्य पध्दतीची उपयोगिता सांगा. (१०)
- किंवा
क्षेत्रकार्यामध्ये सामाजिक क्रिया पध्दतीची उपयोगिता सांगा.

S.D.E.

M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
 SUBJECT: CHILD DEVELOPMENT & SOCIALIZATION

Day: Thursday
 Date: 15/11/2018

W-2018-4385

Time: 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
 Max Marks: 70

N.B.

- 1) All Questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the **RIGHT** indicate **FULL** marks.

Q.1 Write Short Notes on Any Four of the following: (20)

- a) Child Development
- b) Pre-natal Care
- c) Children with Special Needs
- d) Child Labour
- e) Socialization Process

Q.2 Explain the concept and areas of child development. (10)

OR

Take a review of the demographic profile of children in the Indian context.

Q.3 Explain the causes of infant mortality in rural India. (10)

OR

Write an essay on common childhood diseases.

Q.4 Discuss the role of family in the process of child socialization. (10)

OR

Explain factors affecting socialization of children in institutional settings.

Q.5 "Mass-Media has an important influence on the behavior of children"- Comment. (10)

OR

Write an essay on role of the peer group as an agent of socialization.

Q.6 Examine various nutritional issues of children in India. (10)

OR

Discuss various child-rearing practices followed in urban families

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडिलेले अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ टीप लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)
- अ) बालविकास
ब) प्रसूतीपूर्व काळजी
क) विशेष गरजा असलेली मूले
ड) बालमजुरी
इ) सामाजिकरण प्रक्रिया
- प्र.२ बालविकास ही संकल्पना स्पष्ट करून बालविकासातील विविध क्षेत्रे स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
भारताच्या संदर्भात मूलांच्या लोकसंख्याविषयक वैशिष्ट्यांचा आढावा घ्या.
- प्र.३ भारतातील ग्रामीण भागातील अर्भक मृत्यूच्या समस्येची विविध कारणे स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
'बाल्यावस्थेतील सामान्य आजार' या विषयावर निबंध लिहा.
- प्र.४ बालकांच्या सामाजिकरणात कुटुंबाची भूमिकेची चर्चा करा. (१०)
किंवा
संस्थात्मक कार्यपध्दतीत हॉमिन्स बालकांच्या सामाजिकरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.५ मूलांच्या वर्तनावर प्रसारमाध्यमांचा प्रमुख परिणाम असतो. टिप्पणी करा. (१०)
किंवा
बालकांच्या सामाजिकरणातील सवंगड्यांची (मित्रमंडळांची) भूमिका यावर निबंध लिहा.
- प्र.६ भारतातील बालकांमधील पोषणविषयक समस्यांचे परिक्षण करा. (१०)
किंवा
भारतातील शहरी भागामधील कुटुंबांच्या बालसंगोपनाच्या विविध चालीरितींची चर्चा करा.

* * * * *

(S.D.E)
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
SUBJECT: RURAL & URBAN SOCIOLOGY

Day: Friday
Date: 16/11/2018

W-2018-4386

Time: 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
Max Marks. 70

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

- Q.1 Write short note on any **FOUR** of the following: (20)
- a) Joint family
 - b) Urbanization
 - c) Caste restrictions
 - d) Pollution in urban areas
 - e) Rural Ecology
- Q.2 Explain how migration has contributed to urban growth. (10)
OR
Discuss the role of educational institutions in rural development.
- Q.3 Explain the power structure in Indian villages and write the sources of power. (10)
OR
Discuss the various issues in rural areas.
- Q.4 Explain the various causes of growth of urban population in India. (10)
OR
Write the meaning and characteristics of cities.
- Q.5 Write a note on Urban Poverty Alleviation programs. (10)
OR
Write a note on Urban Housing programs.
- Q.6 Write an essay on 'Slums in India'. (10)
OR
Write the impact of Globalization on rural society.

* * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

- Rural/
- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (२०)
- अ) एकत्र कुटुंब
ब) शहरीकरण
क) जाती मर्यादा
ड) शहरी भागातील प्रदुषण
इ) ग्रामीण परिसंस्था
- प्र.२ स्थलांतराचे शहराच्या वाढीमधील योगदान स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
शैक्षणिक संस्थांची ग्रामीण विकासामधील भूमिका यावर चर्चा करा.
- प्र.३ भारतीय खेडेगावांमधील सामर्थ्य रचना ही संकल्पना स्पष्ट करा व सामर्थ्याचे विविध स्रोत लिहा. (१०)
- किंवा
ग्रामीण भागातील आरोग्याच्या विविध समस्यांची चर्चा करा.
- प्र.४ शहर लोकसंख्या वाढीची विविध कारणे स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
शहराचा अर्थ सांगून शहराची वैशिष्ट्ये लिहा.
- प्र.५ शहरी दारिद्र्य निर्मूलनाच्या कार्यक्रमांवर टीपा लिहा. (१०)
- किंवा
शहरी आवास कार्यक्रम यावर टीपा लिहा.
- प्र.६ 'भारतातील झोपडपट्टी' यावर निबंध लिहा. (१०)
- किंवा
ग्रामीण भागावर होणाऱ्या जागतिकीकरणाच्या परिणामांबद्दल लिहा.

* * * *

(S.D.E)
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER- 2018
SUBJECT: RURAL & URBAN SOCIOLOGY

Day: Friday
Date: 16/11/2018

W-2018-4386

Time: 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
Max Marks. 70

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

- Q.1 Write short note on any **FOUR** of the following: (20)
- a) Joint family
 - b) Urbanization
 - c) Caste restrictions
 - d) Pollution in urban areas
 - e) Rural Ecology
- Q.2 Explain how migration has contributed to urban growth. (10)
OR
Discuss the role of educational institutions in rural development.
- Q.3 Explain the power structure in Indian villages and write the sources of power. (10)
OR
Discuss the various issues in rural areas.
- Q.4 Explain the various causes of growth of urban population in India. (10)
OR
Write the meaning and characteristics of cities.
- Q.5 Write a note on Urban Poverty Alleviation programs. (10)
OR
Write a note on Urban Housing programs.
- Q.6 Write an essay on 'Slums in India'. (10)
OR
Write the impact of Globalization on rural society.

* * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (२०)
- अ) एकत्र कुटुंब
ब) शहरीकरण
क) जाती मर्यादा
ड) शहरी भागातील प्रदुषण
इ) ग्रामीण परिसंस्था
- प्र.२ स्थलांतराचे शहराच्या वाढीमधील योगदान स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
शैक्षणिक संस्थांची ग्रामीण विकासामधील भूमिका यावर चर्चा करा.
- प्र.३ भारतीय खेडेगावांमधील सामर्थ्य रचना ही संकल्पना स्पष्ट करा व सामर्थ्याचे विविध (१०)
स्रोत लिहा.
- किंवा
ग्रामीण भागातील आरोग्याच्या विविध समस्यांची चर्चा करा.
- प्र.४ शहर लोकसंख्या वाढीची विविध कारणे स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
शहराचा अर्थ सांगून शहराची वैशिष्ट्ये लिहा.
- प्र.५ शहरी दारिद्र्य निर्मुलनाच्या कार्यक्रमांवर टीपा लिहा. (१०)
- किंवा
शहरी आवास कार्यक्रम यावर टीपा लिहा.
- प्र.६ 'भारतातील झोपडपट्टी' यावर निबंध लिहा. (१०)
- किंवा
ग्रामीण भागावर होणाऱ्या जागतिकीकरणाच्या परिणामांबद्दल लिहा.

* * * *

B.C.B

S.D.E.
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
SUBJECT : LABOUR ECONOMICS

Day : Saturday
Date : 17/11/2018

W-2018-4387

Time : 02.00 P.M. TO 05.00 P.M.
Max. Marks : 70

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the **RIGHT** indicate **FULL** marks.

- Q.1 Write short notes on ANY FOUR of the following. (20)
- a) Meaning of Labour Economics
 - b) Concept of wages
 - c) Wage Policy
 - d) Theories of Employment
 - e) Factors of Productivity
- Q.2 Explain the characteristics of Labour. (10)
OR
Discuss the Minimum Wages Act 1948.
- Q.3 Explain the concept of unemployment and under employment. (10)
OR
Explain the scope of labour economics.
- Q.4 Explain the Piece Rate System and Performance Based System of Wages. (10)
OR
Discuss the subsistence theory of wages.
- Q.5 Discuss the exploitation theory of wages. (10)
OR
Explain the labour efficiency and productivity.
- Q.6 Discuss the marginal productivity theory of wages. (10)
OR
Explain the measurement and techniques of Productivity.

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ टिपा लिहा (कोणत्याही चार) (२०)
- अ) श्रम अर्थशास्त्राचा अर्थ
ब) वेतनाची संकल्पना
क) वेतन धोरण
ड) रोजगारांचे सिद्धांत
इ) उत्पादकतेचे घटक
- प्र.२ श्रमाचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
किमान वेतन कायदा १९४८ वर चर्चा करा.
- प्र.३ बेराजगारी व निम्मरोजगार संकल्पना स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
श्रमाच्या अर्थशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- प्र.४ प्रतिनग वेतन पध्दती व कार्यसिद्धी वेतन पध्दती स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
मजुरीचा जीवन निर्वाह सिद्धांतावर चर्चा करा.
- प्र.५ वेतनाच्या शोषण सिद्धांतावर चर्चा करा. (१०)
- किंवा
कामगाराची कार्यक्षमता व उत्पादकता स्पष्ट करा.
- प्र.६ सिमांत उत्पादकता या वेतन सिद्धांतावर चर्चा करा. (१०)
- किंवा
उत्पादकतेचे मापन व तंत्रे स्पष्ट करा.

35

(S.D.E)
M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
SUBJECT: INTRODUCTION TO SOCIOLOGY

Day: Monday
Date: 19/11/2018

W-2018-4388

Time: 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
Max Marks. 70

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

- Q.1 Write short note on any **FOUR** of the following: (20)
- a) Culture
 - b) Community
 - c) Rural India
 - d) Social lag
 - e) Naxalism
- Q.2 Write the definition and scope of sociology. (10)
OR
Explain the concept of social institution, illustrate with example one of the institutions
- Q.3 Culture provide us the possibilities to adapt to the changes in the surroundings (10)
-Discuss.
OR
Define 'Tribal'. Analyze the issues and challenges of Tribal in India.
- Q.4 Discuss the different types of groups affecting the society (10)
OR
Discuss 'State and Law' as a social institution.
- Q.5 Write a detail note on problems of elderly. (10)
OR
Critically review the influence of castesism on Indian Society.
- Q.6 Explain how religion affects the social structure in rural India. (10)
OR
Explain the roots of corruption and its influence on the National Development

* * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (२०)

- अ) संस्कृती
- ब) समुदाय
- क) ग्रामीण भारत
- ड) सांस्कृतिक मागासलेपण
- इ) नक्षलवाद

प्र.२ समाजशास्त्राची व्याख्या व त्याची व्याप्ती लिहा. (१०)

किंवा

सामाज्य संस्था संकल्पना स्पष्ट करून कुठल्याही एका समाज संस्थेचे उदाहरणासहित स्पष्टीकरण द्या.

प्र.३ 'संस्कृती आपल्या आजूबाजूला घडणाऱ्या घडणाऱ्या समायोजन करणाऱ्या शक्यता (१०)
निर्माण करते' यावर चर्चा करा.

किंवा

'आदिवासी' व्याख्या लिहा व भारतातील आदिवासींना येणाऱ्या समस्या व आव्हाने यांचे विश्लेषण करा.

प्र.४ समाजावर परिणाम करणाऱ्या विविध गटांची चर्चा करा. (१०)

किंवा

'राष्ट्र आणि कायदा' एक समाज संस्था - चर्चा करा.

प्र.५ वृद्धांच्या समस्येवर सविस्तर टिपणी करा. (१०)

किंवा

भारतीय समाजावर होणाऱ्या जातीयतेच्या परिणामाचा टिकात्मक आढावा घ्या.

प्र.६ भारतातील ग्रामीण सामाजिक रचनेवर धार्मिकतेचा कसा परिणाम होतो स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

भ्रष्टाचाराची मूळे स्पष्ट करून त्याचा राष्ट्रविकासावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

* * * *

S.D.E.

Q-2

M.S.W. Sem-I (CBCS - 2018) : WINTER - 2018
SUBJECT: INTRODUCTION TO PSYCHOLOGY

Day: Tuesday
Date: 20/11/2018

Time: 02.00 P. M. TO 05.00 P.M.
Max Marks: 70

W-2018-4389

N.B.

- 1) All Questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the **RIGHT** indicate **FULL** marks.

Q.1 Write Short Notes on Any Four of the following: (20)

- a) Goals of Psychology
- b) Gestalt Perspective
- c) Attention Span
- d) Motivation Cycle
- e) Intelligence Quotient

Q.2 Write an essay on Psychology as a Science. (10)

OR

Discuss various fields of Psychology.

Q.3 Define Sensation and explain the nature and process of Sensation (10)

OR

Define Frustration and examine sources of Frustration.

Q.4 Define Motivation and explain various types of Motives (10)

OR

Write an essay on Eysenck's PEN Model of Personality.

Q.5 Critically examine Allport's theory of Personality. (10)

OR

Write an essay on the application of SWOT Analysis in the assessment of Personality.

Q.6 Define Thinking and explain types of Thinking (10)

OR

Explain Stanford Binet's Scale of Intelligence Measurement.

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडिलेले अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)
- अ) मानसशास्त्राची ध्येये
ब) 'जेस्टाल्ट' दृष्टिकोन (Gestalt)
क) अवधान कक्षा
ड) प्रेरणा चक्र
इ) बौद्ध्यांक
- प्र.२ 'मानसशास्त्र एक शास्त्र' यावर निबंध लिहा. (१०)
किंवा
मानसशास्त्राच्या विविध क्षेत्रांची चर्चा करा.
- प्र.३ 'संवेदन' व्याख्या लिहा आणि त्याचे स्वरूप व संवेदनेची प्रक्रिया स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
'वैफल्य' संकल्पनेची व्याख्या लिहा व वैफल्य येणाऱ्या विविध स्रोतांचे परिक्षण करा.
- प्र.४ 'प्रेरणा' व्याख्या लिहा व प्रेरणेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
आयसेक यांनी विकसित केलेल्या व्यक्तीमत्त्वाच्या पेन (PEN) प्रारूपावर निबंध लिहा.
- प्र.५ ऑलपोर्ट यांच्या व्यक्तीमत्त्व सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा. (१०)
किंवा
व्यक्तीमत्त्वाच्या मुल्यांकनासाठी 'स्वॉट अॅनालिसिस' (SWOT Analysis) चा अनुप्रयोग करणे यावर निबंध लिहा.
- प्र.६ 'विचार करणे' व्याख्या लिहा व वेगवेगळ्या विचार करण्याच्या पध्दती स्पष्ट करा. (१०)
किंवा
स्टॅनफोर्ड - बिनेट बुद्धीमापन चाचणी स्पष्ट करा.

* * * * *